

॥ కైవల్యోపనిషత్ ॥

కైవల్యోపనిషద్వేద్యం కైవల్యానన్దతున్దిలమ్ ।

కైవల్యగిరిజారామం స్వమాత్రం కలయేఽన్వహమ్ ॥

ఓం సహనావవతు । సహ నౌ భునక్తు । సహ వీర్యం కరవావహై ।

తేజస్వినావధీతమస్తు । మా విద్విషావహై ॥

ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః ॥

ఓం అథాశ్వలాయనో భగవంతం పరమేష్ఠినముపసమేత్యోవాచ ।

అధీహి భగవన్పుహ్లావిద్యాం పరిష్కాం సదా సద్భిః సేవ్యమానాం నిగూఢామ్ ।

యథాఽచిరాత్సర్వపాపం వృషోహ్య పరాత్పరం పురుషం యాతి విద్వాన్ ॥ ౧ ॥

తస్మై స హోవాచ పితామహశ్చ శ్రద్ధాభక్తిధ్యానయోగాదపైహి ॥ ౨ ॥

న కర్మణా న ప్రజయా ధనేన త్యాగేనైకే అమృతత్వమానశుః ।

పరేణ నాకం నిహితం గుహాయాం విభ్రాజతే యద్యతయో విశన్తి ॥ ౩ ॥

వేదాన్తవిజ్ఞానసునిశ్చితార్థాః సంన్యాసయోగాద్యతయః శుద్ధసత్త్వాః ।

తే బ్రహ్మలోకేషు పరాన్తకాలే పరామృతాః పరిముచ్యన్తి సర్వే ॥ ౪ ॥

వివిక్తదేశే చ సుఖాసనస్థః శుచిః సమగ్రీవశిరఃశరీరః ।

అన్యాశ్రమస్థః సకలేన్ద్రియాణి నిరుధ్య భక్త్యా స్వగురుం ప్రణమ్య ॥ ౫ ॥

హృత్పుణ్డరీకం విరజం విశుద్ధం విచిన్త్య మధ్యే విశదం విశోకమ్ ।

అచిన్త్యమవ్యక్తమనన్తరూపం శివం ప్రశాన్తమమృతం బ్రహ్మయానిమ్ ॥ ౬ ॥

తమాదిమధ్యాన్తవిహీనమేకం విభుం చిదానన్దమరూపమద్భుతమ్ ।

ఉమాసహాయం పరమేశ్వరం ప్రభుం త్రిలోచనం నీలకణ్ఠం ప్రశాన్తమ్ ।

ధ్యాత్వా మునిర్గచ్ఛతి భూతయానిం సమస్తసాక్షిం తమసః పరస్తాత్ ॥ ౭ ॥

స బ్రహ్మ స శివః సేన్త్రః సోఽక్షరః పరమః స్వరాట్ ।

స ఏవ విష్ణుః స ప్రాణః స కాలోఽగ్నిః స చన్ద్రమాః ॥ ౮ ॥

స ఏవ సర్వం యద్భూతం యచ్ఛ భవ్యం సనాతనమ్ ।

జ్ఞాత్వా తం మృత్యుమత్యేతి నాన్యః పన్థా విముక్తయే ॥ ౯ ॥

సర్వభూతస్థమాత్మానం సర్వభూతాని చాత్మని ।

సమృశ్యన్ప్రహ్లా పరమం యాతి నాన్యేన హేతునా ॥ ౧౦ ॥

ఆత్మానమరణిం కృత్వా ప్రణవం చోత్తరారణిమ్ ।

జ్ఞాననిర్మథనాభ్యాసాత్పాపం దహతి పణ్డితః ॥ ౧౧ ॥

స ఏవ మాయాపరిమోహితాత్మా శరీరమాస్థాయ కరోతి సర్వమ్ ।

స్త్యన్నపానాదిచిత్రభోగైః స ఏవ జాగ్రత్స్వరితృప్తిమేతి ॥ ౧౨ ॥

స్వప్నే స జీవః సుఖదుఃఖభోక్తా స్వమాయయా కల్పితజీవలోకే ।

సుషుప్తకాలే సకలే విలీనే తమోఽభిభూతః సుఖరూపమేతి ॥ ౧౩ ॥

పునశ్చ జన్మాన్తరకర్మయోగాత్స ఏవ జీవః స్వపితి ప్రబుద్ధః ।

పురత్రయే క్రీడతి యశ్చ జీవస్తతస్తు జాతం సకలం విచిత్రమ్ ।

ఆధారమానన్దమఖిణ్ణబోధం యస్మిన్లయం యాతి పురత్రయం చ ॥ ౧౪ ॥

ఏతస్మాజ్జాయతే ప్రాణో మనః సర్వేన్ద్రియాణి చ ।

ఖం వాయుర్జ్యోతిరాపశ్చ పృథ్వీ విశ్వస్య ధారిణీ ॥ ౧౫ ॥

యత్పరం బ్రహ్మ సర్వాత్మా విశ్వస్యాయతనం మహత్ ।

సూక్ష్మాత్సూక్ష్మతరం నిత్యం తత్త్వమేవ త్వమేవ తత్ ॥ ౧౬ ॥

జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్త్యాదిప్రపంచం యత్ప్రకాశతే ।

తద్బ్రహ్మహమితి జ్ఞాత్వా సర్వబుద్ధైః ప్రముచ్యతే ॥ ౧౭ ॥  
 త్రిషు ధామసు యద్భోగ్యం భోక్తా భోగశ్చ యద్భవేత్ ।  
 తేభ్యో విలక్షణః సాక్షీ చిన్మాత్రోఽహం సదాశివః ॥ ౧౮ ॥  
 మయ్యేవ సకలం జాతం మయి సర్వం ప్రతిష్ఠితమ్ ।  
 మయి సర్వం లయం యాతి తద్బ్రహ్మద్వయమస్మ్యహమ్ ॥ ౧౯ ॥

॥ ప్రథమః ఖణ్డః ॥ ౧ ॥  
 అణోరణీయానహమేవ తద్వన్మహానహం విశ్వమహం విచిత్రమ్ ।  
 పురాతనోఽహం పురుషోఽహమీశో హిరణ్మయాఽహం శివరూపమస్మి ॥ ౨౦ ॥  
 అపాణిపాదోఽహమచిన్మృశక్తిః పశ్యామ్యచక్షుః స శృణోమ్యకర్ణః ।  
 అహం విజానామి వివిక్తరూపో న చాస్తి వేత్తా మమ చిత్సదాఽహమ్ ॥ ౨౧ ॥  
 వేదైరసిక్తైరహమేవ వేద్యో వేదాన్తకృద్వేదవిదేవ చాహమ్ ।  
 న పుణ్యపాపే మమ నాస్తి నాశో న జన్మ దేహేన్ద్రియబుద్ధిరస్తి ॥ ౨౨ ॥  
 న భూమిరాపో న చ వహ్నిరస్తి న చానిలో మేఽస్తి న చామృతం చ ।  
 ఏవం విదిత్వా పరమాత్మరూపం గుహాశయం నిష్కలమద్వితీయమ్ ॥ ౨౩ ॥  
 సమస్తసాక్షిం సదసద్విహీనం ప్రయాతి శుద్ధం పరమాత్మరూపమ్ ॥  
 యః శతరూద్రీయమథీతే సోఽగ్నిపూతో భవతి సురాపానాత్పూతో భవతి  
 స బ్రహ్మహత్యాయాః పూతో భవతి స సువర్ణస్త్రీయాత్పూతో భవతి  
 స కృత్యాకృత్యాత్పూతో భవతి తస్మాదవిముక్తమాశ్రితో  
 భవత్యత్యాశ్రమే సర్వదా సకృద్వా జపేత్ ॥  
 అసేన జ్ఞానమాప్నోతి సంసారార్ణవనాశనమ్ । తస్మాదేవం  
 విదిత్త్వినం కైవల్యం పదమశ్నుతే కైవల్యం పదమశ్నుత ఇతి ॥ ౨౪ ॥  
 ద్వితీయః ఖణ్డః ॥ ౨ ॥  
 ఓం సహనావవతు । సహ నౌ భునక్తు । సహ వీర్యం కరవావహై ।  
 తేజస్వినావధీతమస్తు । మా విద్విషావహై ॥  
 ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః ॥  
 ఇత్యథర్వపేదీయా కైవల్యోపనిషత్సమాప్తా ॥

For corrections  
 Mail to urbhaskar@yahoo.com